

עד א ב ג מ"י פ"כ
מהלכות עדות הלכה
ח:

ע ה ד ה מ"י פ"ב
מהלכות נזיק ממונ
הלכה יט וע"י בהשגות
ובמ"מ פנים ע"ש פ"ט טור
ש"ע ח"מ סימן ע"ה:
ע ו מ"י שם הלכה כ
סוג שם טור ש"ע
ח"מ סי' שפט פ"ק כ
ע ז ח מ"י שם פ"א
הלכה ז ח סג שם
טו"ש"ע שם פ"ק יא:

מוסף רש"י

שיטה גילה (סנהדרין
טו) ובעטת מהלכת
ברבוצה פטורה ופ"ג
דב"ה"י חייבת הכ
פטורה, דל המטע כן
זו שגגה נכ"ד וזכ
אמר כי (נע"ל כ.)
שור המזיק ברשות
הניזק כיצד. דקמפ"ש
לנלוה מועדן דפקק קמא
וקמפ"ש נמי שור המזק
נכשום הניזק כ"ל (נע"ל
טו).

רבינו הגנאל

אלא אי אמרת ליעודי
גברא וליעודל לא הו
מועד עד שיעודי הללו
ג' כיתות בשלשה ימים,
לימור תוך ששה קמאי
דאשחוד עליה דנגח בחד
בשבא לתורא דראובן וי
הוינן דיעי דלמחר וליז
אחרתא אתו שחוד קמאי
ומשחוד עליה דחשבת
לן לתלתא כיתו כי חד
לחוביקין, דייקין מיה
דליעודי תורא וזא, ואמ
ליה רב כהנא לרב אשי,
ויו"א כי רב אשי הוא
האמ, וליעודי תורא מי
ניחא, הכי איכא למימר
נימור קמאי א) מי ידעין
דכל דקאי נגח דינא
לאשחודי להאי תורא את
דחשבת לן כת אחת,
אנן לחוביקי פלגו ניוקא
קא איתין, וכיון שהוכח
שלמנו דא כתות, אבל
בצד מועדות לא העדנו.
הנה אפילו ליעודי תורא
לא משכחת לה, אלא מאי
אית לך למימר, דאיכא
שחוד דחונו להו בהתקבצם
בב"ד מרמזי רמזי אדורי,
כלום זאת אומרת לכת
האחרת הגיטו העידו
והנה אנתנו עוד מפידין
אחרין, דלא יכלי למימר
לא הוינן דיעי דלאשחודי
בהאי אתו. אפי' תימ'
ליעודי גברא ב), שדומא
להללו ג' כיתות, אחת
שהעידה תמול והאחרת
שהעידה שלשום ושיבה
בב"ד כאחת עם הכת
השלישית שבאה להעיד
היום, ומרמזי אדורי
ואמ' אלו שני הכיתות
לכת השלישית העידו גם
אותם כאשר היעידו אנו,
שנחשבו כולן עכשיו
ככת אחת, ואינן יכולין
לומר, מי הדין ידעין
דלמחר ולימא אחרא אתו

לימור הנך קמאי בוי. הוא הדין דה"מ למפך מצתרא
שלא ידעו צראשונים כיון שצאו בג' ימים אלא
מקמאי פריך בפשיטות טפי:

לימור הנך בתראי ובו. מקמאי לא ה"מ למפך דמוכח מילתא

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אלא אי אמרת ליעודי גברא * לימור הנך
קמאי אנן מי הוה ידעין דבתר שלשה יומי
אתו הני ומייעדי ליה אמר רב אשי אמריתא
לשמעתא קמיה דרב כהנא ואמר לי ולייעודי
תורא מי ניחא ולימור הנך בתראי אנן מנא
ידעין דכל דקאי בי דינא לאסחודי בתורא
קאתו אנן לחיובי גברא פלגא נוקא אתינן
א) דקמרמזי רמזי רב אשי אמר * כשבאו
רצופים * רבינא אמר * במכירין בעל השור
ואין מכירין את השור אלא היכי מייעדי ליה
דאמרי תורא נגחנא אית לך בבקרך אבעי
לך לנמורי לכוליה בקרא אבעיא להו
המשסה כלבו של חבירו בחבירו מהו משסה
ודאי פטור בעל כלב מאי מי אמרינן מצי
א"ל אנא מאי עבידנא ליה או דלמא אמרינן
ליה כיון דידעת בכלבך דמשסי ליה ומשחסי
לא אבעי לך לאשהויה אמר רבי זירא ת"ש
ותם שיהו התינוקות ממשמשין בו ואינו
נוגח הא נוגח חייב אמר אביי מי קתני נגח
חייב דלמא הא נגח לא הוי תם ובההיא
נגיחה לא מחייב ת"ש * שיסה בו את הכלב
שיסה בו נגח פטור מאי לאו פטור משסה
וחייב בעל כלב לא אימא פטור אף משסה
אמר רבא אם תמצי לומר דהמשסה כלבו של
חבירו בחבירו חייב השיסה הוא בעצמו
פטור מאי טעמא * כל המשנה ובא אחר
ושינה בו פטור א"ל רב פפא לרבא איתמר
משמיה דריש לקיש כוותיד * דאמר ריש
לקיש שתי פרות ברשות הרבים אחת רבוצה
ואחת מהלכת ובעמה מהלכת ברבוצה
פטורה רבוצה במהלכת חייבת א"ל יאנא
בההיא חיובי מחייבנא דאמרינן ליה * כי אית
לך רשותא לסגויי עלי לבעוטי בי לית לך
רשותא: **מתני'** * שור המזיק ברשות הניזק
ביצד יגח נגח נשך רבץ בעט ברשות הרבים
משלם חצי נזק ברשות הניזק * רבי טרפון
אומר נזק שלם וחכמים אומרים * חצי נזק
אמר להם רבי טרפון ומה במקום שהקל על
השן ועל הרגל ברשות הרבים שהוא פטור
החמיר עליהן ברשות הניזק לשלם נזק שלם
מקום שהחמיר על הקרן ברה"ר לשלם
חצי נזק אינו דין שנחמיר עליו ברשות הניזק
לשלם נזק שלם אמרו לו דיו לבא מן הדין
להיות כגדון מה ברה"ר חצי נזק אף ברשות הניזק חצי נזק אמר להם * אף אני

אלא אי אמרת ליעודי גברא. בעינן ג' ימים ועל כל נגיחה
ונגיחה צריך להעיד דיומיה ולא משכחת לה דמשוו ליה מועד אלא
ג' ימים לימור הנך קמאי כו': ולייעודי תורא מי ניחא. נהי
דקמאי ודאי ליעודיה נמכונו שהרי יודעים שאין על נזק השלישי
לנזעב נגיחות ראשונות אלא כדי
ולחייבו ח"י: לימור אנן לאו ליעודי
אסינן. ולא הוה ידעין צהנך כיתות
אלא לחיוביה פלגא נוקא ב) ואין עלינו
לשלם אלא חצי הנזק: ה"ג דקא
מרמזי רמזי. כלומר ליעודי תורא
ניחא וזכום אחד וכגון דקא מרמזי
רמזי כת עידי ראשונה לעיד כת
שלישית שיעידו הלךך ודאי אחרונים
נמי לך נמכונו והיו יודעים
צראשונים וכן שמעתי: רב אשי
אמר. לעולם לאיעודי תורא ניחא
דמוקמינן לה כשצאו רצופים כולם
צאו ציחד דהשתא ודאי ידעי הני
צהני: ואין מכירים את השור.
הלךך לא נמכונו אלא לעשות מועד
שהיו יודעים שצאו צדוה הראשונים
דמשום חצי נזק כיון דאין מכירים
את השור לא איתו ומסחדי דתם
אינו משלם אלא מגופו אצל ליעודי
גברא לא ניחא דנלו למימר קמאי
מי ידעין דלצתת תלתא יומי איתו
הני ומייעדי ליה אן אפלגא נוקא
איתין וליכא למימר דכו הני מכירין
את השור ולייעודי איתו דמי הוו
ידעי דסופו לחזור לנגוח שניה
ושלישית: **נלנו של חזיוני בחזיוני.**
לוי המטעה כלל ראובן צשמעון:
ודאי פטור. דגרמא צנוקין הוא:
הא נגח. שור אחר על יד משמוש
המזיק צשמעון, והיעידו אחרים
דלמא. אע"פ דנגח תם הוא ולא
היו ובההיא נגיחה לא מחייב והאי
דקמי ואינו נוגח לשוייה תם קמתי:
שספו צעמנו. ששך הכלל את
המשסה צעל הכלל פטור: **נעטס**
מהלס צרצוס פטור. דלא היה
לה לרצון צרשות הרצים וכל המטעה
וצל אחר ושינה בו פטור: **מתני'**
נגח נגח נוי. כולן מולדות קרן הן:
שסוף פטור. דכתיב וצער צצדה
אחר [שמות כז]: דיו צלמ מן הדין להיטם
ננינו. קרן צרשות הניזק שאלה
מציא מדין קרן צרשות הרצים
דקאמרת קרן שהחמיר עליה צרה"ר
אינו דין שנחמיר עליה צרשות הניזק:
לא

נגחן ראובן שיסה כלבו שלשמעון על עצמו והזיק הכלב ההוא את ראובן, פטור ששמעון על הכלב. מאי טעמא, כל
המשנה, כגון ראובן זה שיסה הכלב ובה הכלב והזיקו פטור בעל הכלב. ואע"י דרבא בבבבא מחלל בברבוצה
מחייב, בהא פטור. וקיימי' לן שיסה בו כלב שיסה בו נחש, פטור מדניי אום וחיובי בדניי שמים.

נגחן ראובן שיסה כלבו שלשמעון על עצמו והזיק הכלב ההוא את ראובן, פטור ששמעון על הכלב. מאי טעמא, כל
המשנה, כגון ראובן זה שיסה הכלב ובה הכלב והזיקו פטור בעל הכלב. ואע"י דרבא בבבבא מחלל בברבוצה
מחייב, בהא פטור. וקיימי' לן שיסה בו כלב שיסה בו נחש, פטור מדניי אום וחיובי בדניי שמים.

אחריו ומשחודי, דהא איתבירי דהו ידעי, וכיון דאיתזמו חשבינן להו ככת אחת. רב אשי אמ' כגון שבא רצופין, וטע'
חזא היא, מיהא אמ' לך רב אשי כיון דחזין להו דאיתו לבי דינא רצופין, אע"ג דלא חזין להו דמרמזי, ככת אחת חשבינן
להו. וליעודי תורא וליעודי גברא, חדא אורחא וחדא טעמ' לתרויהו. רבינא אמ' במכירין בעל השור והיעידו ב' ביום ראשון

(א) ע"י צבשי' ותוס' כג' טו. (ב) דלא מודה' אלא, ודכ"ה צמכירין שביה לפי גרסת הר"ם, וכ"ה הרשב"א. והרשב"א כתב דלא קא' אלא ליעודי תורא. (ג) ע"י צב"ש סי' פ"י.

(א) [סנהדרין פ"א:
ט] [לקמן מ"א, א] [לעיל כג:
ו] [ע"י, ד] [לעיל כ, א].
(ב) [לעיל כ, א] [לקמן לז,
א] [לעיל טז, א] [לעיל ד.
ט"ז, א] (ח) [לעיל ט"ז, א].
(ט) [בבבא מ"א לא גרס אף],
(י) [צ"ל דהתנאין פ"א:
ט] [וע"י מוספות סנהדרין
מכמירין וכו' דלא צלצד אחד
מסא' (אחר כל נגיחה)
צ"ל מ' וצ"ל ס"א אחר
כל הנגיחות: (א) בא"ד
שמה יגח שנים ושלשית
ויכרידו ומטעס וכו' וכו'
נלמו כשיכרידו כל"ל וכן
לקמן:]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לימור וכו'
פלגא נוקא איתין ואין
עליו: (ב) תוס' ד"ה
מכמירין וכו' דלא צלצד אחד
מסא' (אחר כל נגיחה)
צ"ל מ' וצ"ל ס"א אחר
כל הנגיחות: (א) בא"ד
שמה יגח שנים ושלשית
ויכרידו ומטעס וכו' וכו'
נלמו כשיכרידו כל"ל וכן
לקמן:]

גליון הש"ס

גברא לימור הנך קמאי.
עין צ"ב ד' נו ע"ב
תוספות ד"ה משלשין:
שם ב' אית לך רשותא
כו'. עין לקמן פ"ס ע"ב
תוספות ד"ה אמאי פטור:

רבינו הגנאל (תמשיך)

כי ראינו שור שפירש
מן השוורים שלפניו ונגח
שוורו לראובן, מזהירין
אורו ב"ד לשמור כל
בקרי. והיעידו אחרים כי
ביום שני ראינו שור
שפירש מבקר שלפני
נגח ביום שני שורו
המשלשין, והיעידו אחרים
כי פירש שור מן השוורים
שלפניו ונגח ביום שלישי
שוורו שלפניו, ונגחמן
להן לאלו ג' כיתות
שראו בבת אחד אחד
מן השוורים שהעידו על
בעליהן כי ראו בכלל
הקבר שור נגח, ואמר
הקבר הראשונה שזוה
השור שהעידנו על בעלי
ביום השני, והיעידה הכת
השנייה כמה והשלישית
כמותו. נמצאו ג' כיתות
בעדות בעלי ובעדות
אחת לגבי השור, וכי
הכי דאיכא למימר מיהא
מחננתא ליעודי תורא
הם, הכי איכא למימר
ליעודי גברא, ובעיא לא
איפשיטא. ג) ועוד דברים
הללו שפירשנו, מבוראין
למכבייט ב' שור שנגח ד'
הו' שוורים, איבעיא להו
המשסה כלבו שלחבירו
באחר והזיקו מאי. משסה
ודאי פטור בעל הכלב
חייב אי לא, ולא
אפשיטא. ח"ש שיסה בו
כלב שיסה בו נחש פטור.
לכא פטור פטור אף משסה.
אמר רבא אם תמצא לומר'
המשסה כלבו שלחבירו
בחבירו חייב בעל הכלב,
שיסהו בעצמו פטור. פי'